

КОМІТЕТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
з питань прав людини, деокупації та реінтеграції
тимчасово окупованих територій України,
національних меншин і міжнародних відносин

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008, www.rada.gov.ua

До реєстр. № 10405 від 12.01.2024

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнародних відносин (далі – Комітет) на своєму засіданні, проведеному 2 квітня 2024 року (протокол № 102), розглянув проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реалізації прав внутрішньо переміщених осіб, реєстр. № 10405 від 12.01.2024, поданий народними депутатами України Морозом В.В. та Гнатенком В.С. (далі – законопроект).

Відповідно до пояснювальної записки зазначений проект Закону розроблено з метою належної реалізації внутрішньо переміщеними особами права на працю та соціальний захист.

Для досягнення поставленої цілі законопроектом пропонується внести відповідні зміни до Кодексу законів про працю України, Закону України «Про надання публічних (електронних публічних) послуг щодо декларування та реєстрації місця проживання в Україні» та Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб».

Згідно із запропонованими у проекті Закону змінами передбачається наступне:

1) внутрішньо переміщені особи додаються до категорій працівників, для яких передбачено перевагу в залишенні на роботі при скороченні чисельності чи штату працівників у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці, при рівних умовах продуктивності праці і кваліфікації;

2) внутрішньо переміщені особи звільняються від сплати мита та плати за надання адміністративних послуг при видачі паспорта громадянина України у разі обміну замість втраченого (викраденого) чи пошкодженого;

3) за декларування місця проживання, реєстрацію місця проживання, зняття із задекларованого місця проживання, зареєстрованого місця проживання внутрішньо переміщених осіб адміністративний збір не справляється.

Комітет Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу визнав положення законопроекту такими, що регулюються національним законодавством країн-членів Європейського Союзу

та не підпадають під дію міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету ухвалив рішення, що проект Закону має вплив на показники бюджетів.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловлює до законопроекту деякі пропозиції та зауваження.

Позиції та висновки центральних органів виконавчої влади щодо проекту Закону:

Міністерство фінансів України зазначає, що реалізація акта матиме вплив на дохідну частину місцевих бюджетів.

Державна міграційна служба України вказує, що прийняття запропонованих норм матиме вплив на показники бюджетів у зв'язку з потенційним ненадходженням до бюджетів грошових коштів за надання адміністративних послуг (*при отриманні яких внутрішньо переміщені особи відповідно до положень законопроекту звільнятимуться від сплати адміністративного збору і мита*), а також у зв'язку з додатковими витратами, пов'язаними з їх наданням.

Міністерство соціальної політики України підтримує проект Закону за умови врахування зауваження техніко-юридичного характеру.

Міністерство економіки України підтримує мету законопроекту щодо посилення захисту внутрішньо переміщених осіб та реалізації права на працю та соціальний захист.

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України не має зауважень до проекту Закону.

Під час обговорення законопроекту народні депутати України зазначили, що основна ідея законопроекту є достатньо обгрунтованою. Водночас члени Комітету наголосили на необхідності доопрацювання положень проекту Закону під час його підготовки до другого читання, зауваживши, що доцільним вбачається надання додаткових гарантій, передбачених законопроектом (*переважне право на залишення на роботі, звільнення від сплати адміністративних зборів і мита*), виключно для тих категорій внутрішньо переміщених осіб, для яких відповідні гарантії є критично необхідними у зв'язку з об'єктивними обставинами, які виникли внаслідок збройної агресії проти України (*втрата документів на тимчасово окупованих територіях, територіях ведення бойових дій або під час евакуації із зазначених територій; декларування/реєстрація місця проживання, зняття із задекларованого/зареєстрованого місця проживання особами, які здійснюють відповідну реєстрацію (зняття з реєстрації) у зв'язку з первинним переміщенням на підконтрольну Україні територію тощо*).

Враховуючи актуальність проекту Закону та зважаючи на можливість його доопрацювання під час підготовки до другого читання, Комітет ухвалив рішення:

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реалізації прав

внутрішньо переміщених осіб, реєстр. № 10405 від 12.01.2024, поданий народними депутатами України Морозом В.В. та Гнатенком В.С., за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу.

2. Під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України співдоповідачем з цього питання визначити народного депутата України - голову Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин Задорожного Андрія Вікторовича.

Голова Комітету

А. ЗАДОРЖНИЙ

